

SELECTA DE TEXTOS DE APOLODORO

ABAU GALICIA 2021-22

DEUSES

TEOGONÍA

1. Fillos de Urano: Ciclopes e Hecatonquiros.
2. A castración de Urano.
3. Cronos devora os seus fillos excepto a Zeus.
4. Reparto de poderes.

HISTORIAS DE DEUSES

5. Rapto de Perséfone.
6. Disputa pola Ática.
7. Prometeo.
8. Deucalión e Pirra.

HEROES

XASÓN E OS ARGONAUTAS

9. Xasón debe procurar o vélaro de ouro.
10. As fétidas lemnias.
11. Medea mata os seus fillos

HEROES MATADORES DE MONSTROS

12. A Quimera, tres feras nunha.
13. Perseo mata a Medusa, unha das tres Gorgonas.
14. Heracles: nacemento.
15. Segundo traballo.
16. Noveno traballo.
17. Teseo: o labirinto de Creta.

HEROES TRÁXICOS

18. O enigma da Esfinxe durante o reinado de Creonte.
19. Antígona enterra ao seu irmán.

CICLO TROYANO

20. Matrimonio e descendencia dos dous Atridas.
21. A mazá da discordia.
22. O asasinato de Agamenón.
23. Odiseo e a artimaña do cabalo de madeira.
24. Odiseo e a cova de Polifemo.
25. Os pretendentes de Penélope e o engano da mortalla.

DEUSES

ΤΕΟΓΟΝΙΑ

1. Filios de Urano: Ciclopes e Hecatonquiros

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντός ἐδυνάστευσε κόσμου. γήμας δὲ Γῆν ἐτέκνωσε πρῶτους τοὺς ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντας, Βριάρεων Γύην Κόττον, οἱ μεγέθει τε ἀνυπέρβλητοι καὶ δυνάμει καθειστήκεσαν, χεῖρας μὲν ἀνὰ ἑκατὸν κεφαλὰς δὲ ἀνὰ πενήκοντα ἔχοντες. μετὰ τούτους δὲ αὐτῷ τεκνοῖ Γῆ Κύκλωπας, Ἄργην Στερόπην Βρόντην, ὧν ἕκαστος εἶχεν ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου. ἀλλὰ τούτους μὲν Οὐρανὸς δήσας εἰς Τάρταρον ἔρριψε.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.1.1 - 1.1.2

NOTAS:

Nomes próprios: Γῆ -ῆς ἤ: Xea (*deusa primigenia da terra*). Βριάρεὺς -έως -ό: Briareo. Γύης -ου ὄ: Xies. Κόττος -ου ὄ: Coto. Ἄργης -ου ὄ: Arxes. Στερόπης -ου ὄ: Estéropes. Βρόντης -ου ὄ: Brontes. Τάρταρος -ου ὄ: o Tártaro (*parte máis profunda do inframundo*).

πρῶτος e πρῶτους: *uso predicativo*.

ἐδυνάστευσε: *rixe xenitivo*.

γήμας, -ασα, -αν: *part de aor. de γαμέω*.

ἑκατογχείρ, -ρος: *hecatonquiros ou centimáns*.

καθειστήκεσαν: *3^a p^a de pl. do plpf. de καθίστημι "eran"*.

ἀνὰ (ἑκατόν), ἀνά (πεντήκοντα): *"cada un"*. (*a prep. ἀνά con numerals ten valor distributivo*).

τεκνοῖ: *a p^a sg. pres. ind. de τεκνῶω*

δήσας: *de δέω 1*.

2. A castración de Urano

ἀγανακτοῦσα δὲ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρταρον ῥιφέντων παίδων πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι τῷ πατρὶ, καὶ δίδωσιν ἀδαμαντίνην ἄρπην Κρόνῳ. οἱ δὲ Ὠκεανοῦ χωρὶς ἐπιτίθενται, καὶ Κρόνος ἀποτεμών τὰ αἰδοῖα

τοῦ πατρὸς εἰς τὴν θάλασσαν ἀφίησεν. ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν τοῦ ῥέοντος αἵματος ἐρινύες ἐγένοντο, Ἀληκτῶ Τισιφόνη Μέγαιρα.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.1.4

NOTAS:

Nomes propios: Γῆ, Γῆς ἡ: Gea (*deusa primixenia da terra*). Τάρταρος -ου (ὁ): ο Tártaro (*parte máis profunda do inframundo*). Κρόνος, ου (ὁ): Crono. Ἀληκτῶ, -οὺς ἡ: Alecto. Τισιφόνη, -ης ἡ: Tisífone. Μέγαιρα, -ας ἡ: Megara.

ῥιφέντων: *part. aor. pasivo de ῥίπτω.*

ἐπι-θέσθαι ε ἐπιτίθενται: *de ἐπι-τίθημι (rixte dativo).*

ἀπο-τεμῶν: *de. ἀπο-τέμνω.*

ἀφ-ίησεν: *3^a p^a sg. aor. act. de ἀφ-ίημι.*

ἐρινύες: *erínias, deusas da vinganza.*

ἐγένοντο: *de γίγνομαι.*

3. Cronos devora os seus fillos excepto a Zeus.

καὶ πρώτην μὲν γεννηθεῖσαν Ἑστίαν κατέπιεν, εἶτα Δήμητραν καὶ Ἥραν, μεθ' ἃς Πλούτωνα καὶ Ποσειδῶνα. ὀργισθεῖσα δὲ ἐπὶ τούτοις Ῥέα παραγίνεται μὲν εἰς Κρήτην, ὀπηνίκα τὸν Δία ἐγκυμονοῦσα ἐτύχανε, γεννᾷ δὲ ἐν ἄντρῳ τῆς Δίκτης Δία. καὶ τοῦτον μὲν δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησιν τε καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ νύμφαις, Ἀδραστεία τε καὶ Ἴδη. αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι, οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέκρουον, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.1.5 - 1.1.6

NOTAS:

Nomes propios: Ἑστία, -ας ἡ: Hestia. Δημήτηρ, -τρος ἡ: Deméter. Ἥρα, -ας ἡ: Hera. Πλούτων, -ωνος ὁ: Plutón. Ποσειδῶν, -ῶνος ὁ: Posedón. Ῥέα, -ας ἡ: Rea. Κρήτη, -ης: Creta. Ζεὺς, Διός ὁ: Zeus. Δίκη -ης ἡ: Dicte (*monte da illa de Creta*). Κουρήτες Κουρήτων οἱ: Curetes (*nove divindades que custodiaban a Zeus neno*). Μελισσεύς -έως ὁ: Meliseo. Ἀδράστεια -ας ἡ, Ἴδη -ης ἡ: Adrastea e Ida (*nome das ninfas*). Ἀμάλθεια -ας ἡ: Amaltea (*nome da cabra coa que alimentaban a Zeus*). Κρόνος, -ου ὁ: Cronos.

γεννηθεῖσαν: *de γεννάω.*

κατ-έπιεν: *cf. κατα-πίνω. Κρόνος é o suxeito, que está elidido.*

ἃς: *con valor de demostrativo.*

ὀργισθεῖσα: *de ὀργίζομαι.*

παρα-γίνεται= παρα-γίγνεται, *co significado de "dirixirse"*.
ἐγκυμονοῦσα ἐτύγχανε: "cadrou que estaba embarazada".
τρέφεισθαι: *inf. con valor final*.
δόρασι de δόρου δόρατος τό.
ἀκούση: *subx. aor. act. 3° p^a sg.*

4. Reparto de poderes

καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν διδῶσι βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κεραυνόν, Πλούτωνι δὲ κυνέην, Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν· οἱ δὲ τούτοις ὀπλισθέντες κρατοῦσι Τιτάνων, καὶ καθείρξαντες αὐτοὺς ἐν τῷ Ταρτάρῳ τοὺς ἐκατόγχειρας κατέστησαν φύλακας. αὐτοὶ δὲ διακληροῦνται περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ λαγχάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν οὐρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάσῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν Ἅιδου.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.2.1

NOTAS:

Nomes propios: Κύκλωψ, -ωπος ὁ: Cíclope. Ζεὺς, Διός ὁ: Zeus. Πλούτων, -ωνος ὁ: Plutón. Ποσειδῶν, -ῶνος ὁ: Poseidón. Τιτάν, -ᾶνος ὁ: Titán. Τάρταρος, -ου ὁ: Tártaro. *Parte máis profunda do inframundo.*

διδῶσι: 3^a p^a pl. pres. ind. de δίδωμι

οἱ δέ: *valor demostrativo, οἱ non acompañan ao participio*

κατέστησαν: 3^a p^a pl. aor. act. de καθίστημι.

φύλακας: *ten función predicativa.*

ἐν Ἅιδου: *na mansión do Hades, no Hades (sobrenténdase "ἐν Ἅιδου (δόμῳ)").*

HISTORIAS DE DEUSES

5. Rapto de Perséfone.

Πλούτων δὲ Περσεφόνης ἐρασθεὶς Διὸς συνεργοῦντος ἤρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήει μαθοῦσα δὲ παρ' Ἑρμιονέων ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἤρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς κατέλιπεν οὐρανόν, εἰκασθεῖσα δὲ γυναικὶ ἤκεν εἰς Ἐλευσίνα.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.5.1

NOTAS:

Νομες proprios: Πλούτων, -ωνος ό: Plutón. Περσεφόνη, -ης ή: Perséfone. Ζεύς, Διός ό: Zeus. Έλευσίς, Έλευσίνος: Eleusis (*cidade da Ática na que se rende culto a Deméter e a Perséfone*).

ἐρασθεῖς: de ἐράω.

περι-ήει: 3^a p^a sg. act. impf. de περι-εἶμι.

μαθοῦσα: de μανθάνω.

Έρμιονεύς, -έως: hermioneo ou hermionense, *xentilicio da cidade de Έρμιόνη, no Peloponeso, na que había un santuario adicado á deusa Deméter*.

κατέλιπεν: de καταλείπω.

εἰκασθεῖσα: de εἰκάζω, semellante a, coa forma de.

6. Disputa pola Ática

ἔδοξε τοῖς θεοῖς πόλεις καταλαβέσθαι, ἐν αἷς ἔμελλον ἔχειν τιμὰς ἰδίας ἕκαστος. ἦκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ πλήξας τῇ τριαίνῃ κατὰ μέσῃν τὴν ἀκρόπολιν ἀπέφηνε θάλασσαν, ἣν νῦν Ἐρεχθήδα καλοῦσι. μετὰ δὲ τοῦτον ἦκεν Ἀθηνᾶ, καὶ ποιησαμένη τῆς καταλήψεως Κέκροπα μάρτυρα ἐφύτευσεν ἐλαίαν, ἣ νῦν ἐν τῷ Πανδρῶσειῳ δείκνυται.

Apolodoro, *Biblioteca* 3.14.1

NOTAS:

Νομες proprios: Ποσειδῶν, -ῶνος ό: Poseidón. Ἐρεχθῆς, -ῆδος ό: Erecteo (*adx. referido a Erecteo (Έρεχθεύς), rei mitolóxico da Ática*). Ἀθηνᾶ, -ᾶς: Atenea. Κέκροψ - οπος ό: Cécrope (*primeiro rei do Ática, mestura de home e serpe*). Πανδρῶσειον, -ου τό: o Pandrosio (*santuario na Acrópole de Atenas adicado a Pándroso, filla de Cécrope*).

κατα-λαβέσθαι: de κατα-λαμβάνω.

ἔμελλον: o suxeito é ἕκαστος (*trátase dunha concordancia "ad sensum"*).

πλήξας: δε πλήσσω.

ἀπέφηνε: fixo aparecer, aor. de ἀπο-φαίνω.

μάρτυρα: ten valor predicativo.

δείκνυται: pres. pas. de δείκνυμι.

7. Prometeo

Προμηθεὺς δὲ ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρα Διός ἐν νάρθηκι κρύψας. ὡς δὲ ἤσθετο Ζεύς, ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι· τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. ἐν δὴ τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς πολλῶν ἐτῶν

ἀριθμὸν ἐδέδετο· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐφιπτάμενος αὐτῷ τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τοῦ ἥπατος ἀξανομένου διὰ νυκτός.

Apolodoro, Biblioteca 1.7.1

NOTAS:

Nomes próprios: Προμηθεύς, ἕως: Prometeo. Ζεὺς, Διὸς ὄ: Zeus. Ἥφαιστος, -ου ὄ: Hefesto. Καύκασος, -ου ὄ: Cáucaso (*cordilleira entre o mar Caspio o o mar Negro*).

πλάσας: de πλάττω.

ἔδωκεν: de δίδωμι.

ἦσθετο: de αἰσθάνομαι.

ἐπ-έταξεν: de ἐπι-τάττω.

προσ-ηλωθεῖς: *part. aor. pas.* προσ-ηλόω.

Σκυθικός -ή -όν: escítico (*adjectivo referido aos escitas, povo nómada de orixe iraniana que habitaba na zona do Cáucaso e no N. do mar Negro*).

ἐδέδετο: *plpf.* δέω 2. “estivo encadeado, permaneceu encadeado”.

ἐφιπτάμενος: do vb. ἐφίπταμαι (*forma tardia de ἐπι-πέτομαι*).

8. Deucalión e Pirra

Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας τὰς ἴσας τῷ Παρνασῷ προσίσχει, κάκει τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων ἐκβὰς θύει Διὶ φυξίῳ. Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπέτρεψεν αἰρεῖσθαι ὅ τι βούλεται· ὁ δὲ αἰρεῖται ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. καὶ Διὸς εἰπόντος ὑπὲρ κεφαλῆς ἔβαλλεν αἶρων λίθους, καὶ οὖς μὲν ἔβαλε Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο, οὖς δὲ Πύρρα, γυναῖκες.

Apolodoro, Biblioteca 1.7.2

NOTAS:

Nomes próprios: Δευκαλίων, -ωνος ὄ: Deucalión. Παρνασός, -οῦ ὄ: Parnaso (*monte de Delfos*). Ζεὺς, Διὸς ὄ: Zeus. Ἑρμῆς, οὔ ὄ: Hermes. Πύρρα, -ας ἡ: Pirra, esposa de Deucalión.

λάρναξ, -ακος ἡ: arca.

λαβόντων: de λαμβάνω.

ἐκ-βὰς: *part. aor. act. nom. sg. m.* de ἐκ-βαίνω.

φυξίος -α -ον: “protector do desterro, da fuxida” (*epíteto de Zeus*).

ἐπ-έτρεψεν: de ἐπι-τρέπω.

αὐτῷ: *dat. posesivo*.

γενέσθαι: de γίγνομαι.

Διὸς εἰπόντος: *xenitivo absoluto*. εἰπόντος: de λέγω.

ἔβαλε: de βάλλω.

ἐγένοντο: de γίγνομαι.

HEROES.

XASÓN E OS ARGONAUTAS

9. Xasón debe procurar o vélaro de ouro

τοῦτο Πελίας ἀκούσας εὐθύς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. τοῦτο δὲ ἐν Κόλχοις ἦν ἐν Ἄρεως ἄλσει κρεμάμενον ἐκ δρυός, ἐφρουρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου. ἐπὶ τοῦτο πεμπόμενος Ἰάσων Ἄργον παρεκάλεσε τὸν Φρίξου, κάκεῖνος Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε τὴν προσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργώ.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.9.16

NOTAS:

Nomes propios: Πελίας, -ου ὁ: Pelias (*rei de Iolco*). Κόλχος, -ου: A Cólquide (*en sg. ou en pl., rexión ás beiras do Mar Negro, actual Xeorxia*). Ἄρης, Ἄρεως ὁ: Ares. Ἰάσων, -ονος ὁ: Xasón (*xefe dos Argonautas*). Ἄργος, -ου ὁ: Argos (*construtor da nave Argo*). Φρίξου, -ου ὁ: Frixo (*o que levou á Cólquide o carneiro co pelexo de ouro*). Ἀργώ, -όος, ἡ: Argos (*nome da nave; aquí Ἀργώ está en acusativo, en función predicativa*).

δέρας, -ατος τό: vélaro (*refírese ao vélaro de ouro*).

ἐλθεῖν: de ἔρχομαι.

κρεμάμενον: de κρεμάννυμι.

τὸν Φρίξου: *sobreenténdese τὸν (υἱόν) Φρίξου*.

Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης: “*co consello de Atenea, coas instrucións de Atenea*” (*xen. absoluto*).

ὑποθεμένης: de ὑπο-τίθημι.

10. As fétidas lemnias.

οὔτοι ναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἀναχθέντες προσίσχουσι Λήμνω. ἔτυχε δὲ ἡ Λήμνος ἀνδρῶν τότε οὔσα ἔρημος, βασιλευομένη δὲ ὑπὸ Ὑψιπύλης τῆς Θόαντος δι’ αἰτίαν τήνδε. αἱ Λήμνιαι τὴν Αφροδίτην οὐκ ἐτίμων· ἡ δὲ αὐταῖς ἐμβάλλει δυσσομίαν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ γήμαντες αὐτάς ἐκ τῆς πλησίον Θράκης λαβόντες αἰχμαλωτίδας συνευνάζοντο αὐταῖς. ἀτιμαζόμεναι δὲ αἱ Λήμνιαι τοὺς τε πατέρας καὶ τοὺς ἄνδρας φονεύουσι· μόνη δὲ ἔσωσεν Ὑψιπύλη τὸν ἑαυτῆς πατέρα κρύψασα Θόαντα.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.9.17

NOTAS:

Nomes propios: Ἰάσων, -ονος ὁ: Xasón (*xefe dos Argonautas*). Λῆμνος, -ου (ή): Lemnos (*illa do mar Exeo*). Ὑψιπύλη ης: Hipsípila. Θόας, -αντος ὁ: Toante. Θράκη, -ης: Tracia (*rexión do norte de Grecia*).

ἀναθθέντες: “tras facerse ao mar” *part. aor. pas. ἀν-άγω con valor medio*.

ἔτυχε... οὔσα: “cadrou que estaba...” (*perífrase de τυγχάνω con participio*).

Λήμνιος -α -ον: lemnio (*xentilicio da illa de Lemnos*).

γήμαντες: *part. aor. act. de γαμέω*.

λαβόντες: de λαμβάνω.

συνευν-άζοντο: de **συν-ευν-άζομαι**, *vb. formado a partir da preposición σύν e do sustantivo εὐνή (leito, cama), nótese que non leva aumento*.

11. Medea mata os seus fillos

τοὺς δὲ παῖδας οὓς εἶχεν ἐξ Ἰάσονος, Μέρμερον καὶ Φέρητα, ἀπέκτεινε, καὶ λαβοῦσα παρὰ Ἥλιου ἄρμα πτηνῶν δρακόντων ἐπὶ τούτου φεύγουσα ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. λέγεται δὲ καὶ ὅτι φεύγουσα τοὺς παῖδας ἔτι νηπίους ὄντας κατέλιπεν, **ίκέτας** καθίσασα ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ἥρας τῆς ἀκροαίας· **Κορίνθιοι** δὲ αὐτοὺς ἀναστήσαντες κατετραυμάτισαν. **Μήδεια** δὲ ἦκεν εἰς Ἀθήνας, κάκεϊ **γαμηθεῖσα** Αἰγεῖ παῖδα γεννᾶ **Μῆδον**.

Apolodoro, *Biblioteca* 1.9.28

NOTAS:

Nomes propios: Ἰάσων, -ονος ὁ: Xasón (*xefe dos Argonautas*). Μέρμερος, -ου ὁ: Mérmero. Φέρης, Φέρητος ὁ: Feres. Ἥλιος, Ἥλιου ὁ: Helios (*deus do sol*). Ἥρα, -ας ἡ: Hera. Μήδεια, -ας: Medea. Αἰγεύς, -έως ὁ: Exeo (*rei da Ática*). Μῆδος, -ου ὁ: Medo.

ἀπέκτεινε: *aristo de ἀποκτείνω ; o suxeito é Medea*.

ἦλθεν: de ἔρχομαι.

κατέλιπεν: de καταλείπω.

ίκέτας: *ten función predicativa*.

καθίσασα: *part. aor. de καθ-ίζω*

ἀκροαῖος -α -ον: *Acreea ou que vive nas alturas (epíteto de Hera, refírese ao templo de Hera Ácreea, en Corinto)*.

Κορίνθιος -α -ον: *Corintio (xentilicio da cidade de Corinto)*;

ἀναστήσαντες: *part. aor. de ἀν-ίστημι (aquí co sentido de “expulsar, botar fóra”)*.

γαμηθεῖσα: de γαμέω.

HEROES MATADORES DE MONSTRUOS

12. A Quimera, tres feras nunha.

Ἰοβάτης δὲ ἀναγνοὺς ἐπέταξεν αὐτῷ Χίμαιραν κτείνειν, νομίζων αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θηρίου διαφθαρήσεσθαι· ἦν γὰρ οὐ μόνον ἐνὶ ἀλλὰ πολλοῖς οὐκ εὐάλωτον, εἶχε δὲ προτομήν μὲν λέοντος, οὐρὰν δὲ δράκοντος, τρίτην δὲ κεφαλὴν μέσην αἰγός, δι' ἧς πῦρ ἀνίει. καὶ τὴν χώραν διέφθειρε, καὶ τὰ βοσκήματα ἐλυμαίνετο· μία γὰρ φύσις τριῶν θηρίων εἶχε δύναμιν.

Apolodoro, *Biblioteca* 2.3.1

NOTAS:

Nomes propios: Ἰοβάτης ου ὄ: Iobates (*rei de Licia*). Χίμαιρα, -ας ἡ: Quimera.

ἀνα-γνοὺς: “tras lelas” (as cartas) ; *part. aor. act.; nom. sg. m. de ἀνα-γιγνώσκω (refírese a unhas cartas enviadas polo seu xenro Preto, rei de Tirinto, nas que lle mandaba matar a Belerofonte).*

ἐπι-έταξεν: de ἐπι-τάττω.

κτείνειν: *inf. aor. de κτείνω.*

δια-φθαρήσεσθαι: *inf. fut. pas. de δια-φθείρω.*

προτομή, -ῆς: parte dianteira, parte de adiante.

αἶξ, αἰγός ἡ: cabra.

ἀνίει: 3^a p^a sg. *impf. ind. act. de ἀν-ίημι.*

13. Perseo mata a Medusa, unha das tres Gorgonas.

ἦσαν δὲ αὐταὶ Σθενώ, Εὐρύαλη, Μέδουσα. μόνη δὲ ἦν θνητὴ Μέδουσα· διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν ταύτης κεφαλὴν Περσεὺς ἐπέμφθη. εἶχον δὲ αἱ Γοργόνες κεφαλὰς μὲν περιεσπειραμένας φολίσι δρακόντων, ὀδόντας δὲ μεγάλους ὡς συῶν, καὶ χεῖρας χαλκᾶς, καὶ πτέρυγας χρυσᾶς, δι' ὧν ἐπέτοντο. τοὺς δὲ ἰδόντας λίθους ἐποίουν. ἐπιστὰς οὖν αὐταῖς ὁ Περσεὺς κοιμωμέναις, κατευθυνούσης τὴν χεῖρα Ἀθηνᾶς, ἀπεστραμμένος καὶ βλέπων εἰς ἀσπίδα χαλκῆν, δι' ἧς τὴν εἰκόνα τῆς Γοργόνος ἔβλεπεν, ἐκαρατόμησεν αὐτήν.

Apolodoro, *Biblioteca* 2.4.2

NOTAS:

Nomes propios; Σθενώ, -οῦς ἦ: Estenó. Εὐρυάλη -ης ἦ: Euríale. Μέδουσα -ης ἦ: Medusa. Περσεύς, -έως ὁ: Perseo. Γοργών -όνος ἦ: Gorgona. Ἀθηνᾶ, -ᾶς ἦ: Atenea.

αὐται: *fai referencia ás Gorgonas, que son mencionadas nos parágrafos anteriores.*

ἐπέμφθη: *de πέμπω.*

περι-εσπειραμένας: *“cubertas de/con” part.perf. pas. ac. pl. f. de περι-σπειράω.*

φολῖς, -ίδος ἦ: *escama.*

ιδόντας: *de ὀράω.*

ἐποίουν: *aquí o vb. ποιέω ten o sentido de “converter en”.*

ἐπιστὰς: *“tras colocarse xunto a elas” part. aor. act. nom. sg. m. de ἐφ-ίστημι con valor intransitivo + dativo.*

κατευθυνούσης ... Ἀθηνᾶς: *xenitivo absoluto “dirixindo... Atenea”.*

ἀπε-στραμμένος: *“xirado, dado a volta”, part. perf. pas. nom. sg. m. de ἀπο-στρέφω .*

καρατομέω: *decapitar.*

14. Heracles: nacemento

Ἀλκμήνη δὲ δύο ἐγέννησε παῖδας, Διὶ μὲν Ἥρακλέα, μιᾷ νυκτὶ πρεσβύτερον, Ἀμφιτρούωνι δὲ Ἴφικλέα. τοῦ δὲ παιδὸς ὄντος ὀκταμηνιαίου δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἥρα ἐπὶ τὴν εὐνήν ἐπεμψε, διαφθαρῆναι τὸ βρέφος θέλουσα. ἐπιβοωμένης δὲ Ἀλκμήνης Ἀμφιτρούωνα, Ἥρακλῆς διαναστὰς ἄγχων ἑκατέραις ταῖς χερσὶν αὐτοῦς διέφθειρε.

Apolodoro Biblioteca 2.4.8

NOTAS:

Nomes propios: Ἀλκμήνη, -ης ἦ: Alcmena. Ζεὺς, Διὸς ὁ: Zeus. Ἥρακλῆς, -κλέους: Heracles. Ἀμφιτρούων, -ωνος ὁ: Anfitrión. Ἴφικλῆς, -έους ὁ: Ificles; Ἥρα, -ας: Hera.

ὀκταμηνιαῖος -α- ον = ὀκτάμηνος -ον.

διαφθαρῆναι: *inf. aor. pas. δια-φθείρω.*

διαναστὰς: *n. sg. m. part. aor. de δι-αν-ίστημι.*

15. Segundo traballo

δεύτερον δὲ ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Λερναίαν ὕδραν κτεῖναι· αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἔλει ἐκτραφεῖσα ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδῖον καὶ τὰ τε βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν. εἶχε δὲ ἡ ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα, κεφαλὰς ἔχον ἑννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητάς, τὴν δὲ μέσην ἀθάνατον. ἐπιβὰς οὖν ἄρματος, ἠνιοχοῦντος Ἰολάου, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην, καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε, τὴν δὲ ὕδραν εὐρών ἐν τινὶ λόφῳ παρὰ τὰς πηγὰς τῆς Ἀμυμώνης.

NOTAS:

Nomes propios: Λέρνη -ης ή e Λερναῖος -α -ον: “Lerna” e “de Lerna” (zona do Peloponeso cercana a Argos abundante en mananciais e cunha lagoa). Ίόλαος -ου ό: Iolao (sobriño e ocasional compañeiro de aventuras de Heracles). Ἀμυμώνη -ης ή: Amimone (nome do río que logo forma a lagoa de Lerna).

δεύτερον ἄθλον: *ten función predicativa*.

ἐπ-έταξεν: de ἐπι-τάττω.

κτεῖναι: *inf. aor. de κτείνω*.

ἐκ-τραφεῖσα: *part. aor. pas. nom. sg. f. de ἐκ-τρέφω*.

ἐπι-βάς: *part. aor. nom. sg. m. de ἐπι-βαίνω*.

παρ-εγένετο: *de παραγίγνομαι, co significado de "dirixirse, vir, chegar"*.

ἔστησε: *3^a p^a sg. aor. act. de ἵστημι*.

εὐρών: de εὐρίσκω.

16. Noveno traballo

ἔνατον ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε ζωστήρα κομίζειν τὸν Ἴππολύτης. αὕτη δὲ ἐβασίλευεν Ἀμαζόνων, αἱ κατώκουν περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον· ἤσκουν γὰρ ἀνδρίαν, καὶ εἴ ποτε μιγεῖσαι γεννήσειαν, τὰ θήλεα ἔτρεφον, καὶ τοὺς μὲν δεξιούς μαστοὺς ἐξέθλιβον, ἵνα μὴ κωλύωνται ἀκοντίζειν, τοὺς δὲ ἀριστεροὺς εἶων, ἵνα τρέφοιεν. εἶχε δὲ Ἴππολύτη τὸν Ἄρεος ζωστήρα, σύμβολον τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστήρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο.

NOTAS:

Nomes propios: Ἡρακλῆς, Ἡρακλέους ό: Heracles. Ἴππολύτη, -ης ή: Hipólita. Ἀμαζών, -όνος ή: Amazona. Θερμώδων, -οντος ό: Termodonte. Ἄρης, Ἄρεος ό: Ares.

ἔνατον ἄθλον: *ten función predicativa*

ἐπ-έταξεν: de ἐπι-τάττω.

κατώκουν: *impf. de κατ-οικέω*.

τὰ κατὰ πόλεμον: “no que se refire á guerra, nas cousas da guerra” *ac. de relación*.

ἤσκουν: *impf. de ἀσκέω.*

μιγεῖσαι: “despois de ter relacións sexuais, despois de deitarse con alguén” *part. aor. pas. de μείγνυμι.*

γεννήσειαν: “daban a luz”, *3ª p. plur. aor. opt. act. de γεννάω, .*

κωλύονται: *pres. subx. med.*

εἶων: *3ª pª sg. impf. act. de ἔάω.*

τρέφοιεν: “para poder alimentalos”, *3ª plur. pres. opt. act. de τρέφω .*

17. Teseo: o labirinto de Creta

Μίνως δὲ ἐκέλευσεν αὐτοῖς κόρους ἑπτὰ καὶ κόρας τὰς ἴσας χωρὶς ὄπλων πέμπειν τῷ Μινωταύρῳ βοράν. ἦν δὲ οὗτος ἐν λαβυρίνθῳ καθειργμένος, ἐν ᾧ τὸν εἰσελθόντα ἀδύνατον ἦν ἐξιέναι· πολυπλόκοις γὰρ καμπαῖς τὴν ἀγνοουμένην ἔξοδον ἀπέκλειε. κατεσκευάκει δὲ αὐτὸν Δαίδαλος ὁ Εὐπαλάμου παῖς τοῦ Μητίονος καὶ Ἀλκίππης. ἦν γὰρ ἀρχιτέκτων ἄριστος καὶ πρῶτος ἀγαλμάτων εὐρετής. οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγεν, ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως βαλὼν τὸν τῆς ἀδελφῆς Πέρδικος υἱὸν Τάλῳ, μαθητὴν ὄντα, δείσας μὴ διὰ τὴν εὐφυΐαν αὐτὸν ὑπερβάλῃ.

Apolodoro, *Biblioteca*, 3.15.8

NOTAS:

Nomes propios: Μίνως, -ω ὁ: Minos (*rei de Creta. 2ª decl. ática*). Μινώταυρος, -ου ὁ: Minotauro. Δαίδαλος, -ου ὁ: Dédalo. Εὐπάλαμος, -ου ὁ: Eurálamos. Μητίων, -ονος ὁ: Metión (*sobreenténdase παιδὸς: τοῦ παιδὸς Μητίονος*). Ἀλκίππη, -ης ἡ: Alcipe. Πέρδιξ, Πέρδικος ὁ: Pérnix. Τάλως, -ω, ὁ: Talo (*2ª decl. ática, Τάλῳ ac. sg. sen -ν*).

βοράν: *predicativo do complemento directo.*

καθειργμένος: *encerrado (part. perf. med-pas. de καθ-είργω).*

τὸν εἰσελθόντα: *de εισ-έρχομαι, (sucesso en acusativo de ἐξιέναι).*

ἐξιέναι: *inf. pres. de ἔξ-ειμι.*

ἀπ-έκλειε: *o sucesso é o propio Λαβύρινθος.*

κατ-εσκευάκει: “construira”, *3ª p. sg. pret. plusc. ind. act. de κατα-σκευάζω.*

ἔφυγεν: *de φεύγω.*

βαλὼν: *de βάλλω.*

δείσας: *de δείδω.*

ὑπερβάλῃ: *3ª pª sg. sub. aor. de ὑπερ-βάλλω.*

HEROES TRÁXICOS

18. O enigma da Esfinxe durante o reinado de Creonte.

Λάιον μὲν οὖν θάπτει βασιλεὺς Πλαταιέων Δαμασίστρατος, τὴν δὲ βασιλείαν Κρέων ὁ Μενοικέως παραλαμβάνει. τούτου δὲ βασιλεύοντος οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας. ἔπεμψε γὰρ Ἥρα Σφίγγα, ἡ μητρὸς μὲν Ἐχίδνης ἦν πατρὸς δὲ Τυφῶνος, εἶχε δὲ πρόσωπον μὲν γυναικός, στήθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος καὶ πτέρυγας ὄρνιθος. μαθοῦσα δὲ αἰνίγμα παρὰ μουσῶν ἐπὶ τὸ Φίκιον ὄρος ἐκαθέζετο, καὶ τοῦτο προύτεινε Θηβαίοις. ἦν δὲ τὸ αἰνίγμα· τί ἐστὶν ὃ μίαν ἔχον φωνὴν τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίνεται·

Apolodoro, *Biblioteca* 3.5.8

NOTAS:

Nomes propios: Λάιος, -ου ὁ: Laio. Πλαταιεῖς, ἔων οἱ: Platenses (*habitantes de Platea, cidade de Beocia*). Δαμασίστρατος, -ου ὁ: Damasístrato. Κρέων, -οντος ὁ: Creonte. Μενοικέως, -έως ὁ: Menecio (*sobreenténdese “ὁ υἱὸς τοῦ Μενοικέως”*). Ἐχίδνα, -ης ἡ: Equidna (*ninfa monstruosa que deu a luz terribles criaturas; sobreenténdese “ἡ θυγάτηρ”*). Τυφῶν, -ῶνος ὁ: Tifón (*monstro terrorífico, fillo de Xea*). Φίκιος, -ου ὁ: Ficio (*nome dun monte cercano a Tebas*).

κατέσχε: aor. de κατ-έχω.

μαθοῦσα: de μανθάνω.

προύτεινε impf. de προ-τείνω

γίνεται = γίγνεται.

19. Antígona enterra ao seu irmán.

Κρέων δὲ τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς ἔρριψεν ἀτάφους, καὶ κηρύξας μηδένα θάπτειν φύλακας κατέστησεν. Ἀντιγόνη δέ, μία τῶν Οἰδίποδος θυγατέρων, κρύφα τὸ Πολυνείκουσ σῶμα κλέψασα ἔθαψε, καὶ φωραθεῖσα ὑπὸ Κρέοντος αὐτοῦ τῷ τάφῳ ζῶσα ἐνεκρύφθη.

Apolodoro, *Biblioteca* 3.7.1

NOTAS:

Nomes propios: Κρέων, Κρέοντος ὁ: Creonte. Οἰδίπους, Οἰδίποδος ὁ: Edipo.

Πολυνείκης, -ους ὁ: Polinices (*irmán de Antígona*).

Θηβαῖος -α -ον: tebano, habitante de Tebas.

παραλαβὼν: de παρα-λαμβάνω.

Ἀργεῖος -α -ον: *arquivo (xentilicio da cidade de Argos, cidade que atacou a Tebas baixo o mando de Polinices).*

κηρύξας: *de κηρύττω.*

κατέστησεν: *3^a p^a sg. aor. act. de καθ-ίστημι.*

ζῶσα: *part. pres. nom. sg. f. de ζάω.*

ἐνεκρύφθη: *de ἐγ-κρύπτω, aquí co sentido de “encerrar”.*

Ο CICLO TROIANO

20. Matrimonio e descendencia dos dous Atridas

Ἀγαμέμνων δὲ βασιλεύει **Μυκηναίων** καὶ γαμεῖ **Τυνδάρεω** θυγατέρα **Κλυταιμνήστραν**, τὸν πρότερον αὐτῆς ἄνδρα **Τάνταλον Θυέστου** σὺν τῷ παιδὶ **κτείνας**, καὶ γίνεται αὐτῷ παῖς μὲν **Ὀρέστης**, θυγατέρες δὲ **Χρυσόθεμις Ἥλέκτρα Ἴφιγένεια**. Μενέλαος δὲ Ἑλένην γαμεῖ καὶ βασιλεύει Σπάρτης, **Τυνδάρεω** τὴν βασιλείαν **δόντος** αὐτῷ.

Apolodoro, Epítome 2.16

NOTAS:

Ἄγαμέμνων: *Μυκηναῖος, -εω ὁ: Tindáreo (rei de Esparta. 2ª decl. ática).*

Κλυταιμνήστρα, -ας ἡ: *Clitemnestra (esposa de Agamenón). Τάνταλος, -ου ὁ: Tántalo.*

Θυέστης, -ου ὁ: *Tiestes (irmán de Atreo; sobreenténdese “υἱός”). Ὀρέστης, -ου ὁ:*

Orestes. Χρυσόθεμις, -ιδος ἡ: Crisótemis. Ἥλέκτρα, -ας ἡ: Electra. Ἴφιγένεια, -ας ἡ: Ifigenia.

Μυκηναῖος -α -ον: *micénicos, habitantes de Micenas.*

κτείνας: *part. aor. κτείνω.*

γίνεται = γίγνεται.

Τυνδάρεω δόντος: *xentitivo absoluto; δόντος é o part. de aor. de δίδωμι.*

21. A mazá da discordia.

αὐθις δὲ Ἑλένην **Ἀλέξανδρος** ἀρπάζει, ὥς τινες λέγουσι κατὰ βούλησιν **Διός**, ἵνα **Εὐρώπης** καὶ **Ἀσίας** εἰς πόλεμον ἐλθούσης ἢ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔνδοξος **γένηται**, ἢ καθάπερ εἶπον ἄλλοι ὅπως τὸ τῶν ἡμιθέων γένος **ἀρθῆ**. διὰ δὴ τούτων μίαν αἰτίαν μῆλον περὶ κάλλους Ἔρις ἐμβάλλει Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἀφροδίτη, καὶ κελεύει **Ζεὺς Ἐρμῆν** εἰς Ἴδην πρὸς Ἀλέξανδρον ἄγειν, ἵνα ὑπ' ἐκείνου **διακριθῶσι**. αἱ δὲ ἐπαγγέλλονται δῶρα **δώσειν** Ἀλεξάνδρῳ, Ἥρα μὲν **πασῶν προκριθεῖσα** βασιλείαν πάντων, Ἀθηνᾶ δὲ πολέμου νίκην, Ἀφροδίτη δὲ γάμον Ἑλένης. ὁ δὲ **Ἀφροδίτην** προκρίνει.

NOTAS:

Νομες proprios: Ἑλένη -ης ἡ: Helena. Ἀλέξανδρος -ου ὁ: Alexandre (outro dos nomes cos que se coñece ao troiano Paris). Ζεὺς, Διὸς ὁ: Zeus. Ἑρμῆς, -οῦ ὁ: Hermes. Ἀφροδίτη, -ης ἡ: Afrodita.

Ἐυρώπης καὶ Ἀσίας ...ἐλθούσης: *xenitivo absoluto; ἐλθούσης de ἔρχομαι.*

γένηται: *subx. aor. med. γίγνομαι, vai coa conxuncion ἵνα.*

εἶπον: *de λέγω.*

ἀρθῆ: *subx. aor. pas. αἶρω. "para ser eloxiado, para ser ensalzado".*

ἵνα διακριθῶσι: *3^ο p. plur. aor. subx. pas. "para que fosen xulgadas".*

δώσειν: *inf. fut. act. de δίδωμι.*

πασῶν προκριθεῖσα: *"no caso de ser preferida ás demais".*

22. Odiseo e a artimaña do cabalo de madeira

ὕστερον δὲ ἐπινοεῖ δουρείου ἵππου κατασκευὴν καὶ ὑποτίθεται Ἐπειῶ, ὃς ἦν ἀρχιτέκτων· οὗτος ἀπὸ τῆς Ἰδης ξύλα τεμῶν ἵππον κατασκευάζει κοῖλον ἔνδοθεν εἰς τὰς πλευρὰς ἀνεωγμένον. εἰς τοῦτον Ὀδυσσεὺς εἰσελθεῖν πείθει πενήκοντα τοὺς ἀρίστους, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν γράψας Ἰλιάδα φησί, τρισχιλίους, τοὺς δὲ λοιποὺς γενομένης νυκτὸς ἐμπρήσαντας τὰς σκηνάς, ἀναχθέντας περὶ τὴν Τένεδον ναυλοχεῖν καὶ μετὰ τὴν ἐπιούσαν νύκτα καταπλεῖν.

Apolodoro, Epítome 5.14

NOTAS:

Νομες proprios Ἐπειός -οῦ ὁ: Epeo (heroe que participa na expedición contra Troia). Ἰδη, -ης ἡ: Ida (monte preto de Troia). Ὀδυσσεὺς, -έως: Odiseo. Ἰλιάς -άδος ἡ: *Ilíada (a Pequena Ilíada é un poema perdido sobre o ciclo troiano).* Τένεδος -ου ἡ: Tenedos (pequena illa situada fronte á costa de Troia).

ἐπινοεῖ: *o suxeito é Odiseo.*

δουρείος α ον = δουράτεος α ον.

ὑποτίθεται: *pres. de ind. de ὑπο-τίθημι.*

τεμῶν: *de τέμνω.*

ἀνεωγμένον: *part. perf. med-pas. de ἀν-οίγνυμι, "aberto".*

εἰσελθεῖν: *de εἰσέρχομαι (depende de πείθει, como tamén o ναυλοχεῖν e o καταπλεῖν que hai máis adiante).*

γενομένης νυκτὸς: *xenitivo absoluto; γενομένης de γίγνομαι.*

ἐμπρήσαντας: *part. aor. de ἐμ-πίμπρημι.*

ἀναχθέντας: *"tras facerse ao mar", part. aor. pas. de ἀν-άγω; aquí con valor de voz media .*

23. Asasinato de Agamenón

Ἀγαμέμνων δὲ καταντήσας εἰς Μυκῆνας μετὰ Κασάνδρας ἀναιρεῖται ὑπὸ Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας· δίδωσι γὰρ αὐτῷ χιτῶνα ἄχειρα καὶ ἀτράχηλον, καὶ τοῦτον ἐνδύομενος φονεύεται, καὶ βασιλεύει Μυκηναῶν Αἰγισθος· κτείνουσι δὲ καὶ Κασάνδραν. Ἡλέκτρα δὲ μία τῶν Ἀγαμέμνονος θυγατέρων Ὀρέστην τὸν ἀδελφὸν ἐκκλέπτει καὶ δίδωσι Στροφίῳ Φωκεῖ τρέφειν, ὃ δὲ αὐτὸν ἐκτρέφει μετὰ Πυλάδου παιδὸς ἰδίου.

Apolodoro, *Epítome* 6.23-24

NOTAS:

Nomes propios: Ἀγαμέμνων, -ονος ὁ: Agamenón. Μυκῆναι, -ῶν αἰ: Micenas.

Κασάνδρα, -ας ἡ: Casandra (*adiviniãa troiana filla de Príamo e Hécuba*). Αἰγισθος, -ου ὁ: Existo (*amante de Clitemnestra*). Κλυταιμνήστρα, -ας ἡ: Clitemnestra. Ἡλέκτρα, -ας ἡ: Electra. Ὀρέστης, -ου ὁ: Orestes. Στροφίος, -ου ὁ: Estrofinio (*rei da Fócide*).

Πυλάδης, -ου ὁ: Píladas (*nome do fillo de Estrofinio*).

ἀτράχηλος, -ον: que non ten trάχηλος.

Φωκεύς, -έως ὁ: focio (*habitante da Fócide, rexión da Grecia central onde está Delfos*).

τρέφειν: *inf. con valor final*.

24. Odiseo e a cova de Polifemo

καταλιπὼν δὲ τὰς λοιπὰς ναῦς ἐν τῇ πλησίον νήσῳ, μίαν ἔχων τῇ Κυκλώπων γῆ προσπελάζει, μετὰ δώδεκα ἐταίρων ἀποβάς τῆς νεώς. ἔστι δὲ τῆς θαλάσσης πλησίον ἄντρον, εἰς ὃ ἔρχεται ἔχων ἀσκὸν οἴνου τὸν ὑπὸ Μάρωνος αὐτῷ δοθέντα. ἦν δὲ Πολυφήμου τὸ ἄντρον, ὃς ἦν Ποσειδῶνος καὶ Θεώσης νύμφης, ἀνὴρ ὑπερμεγέθης ἄγριος ἀνδροφάγος, ἔχων ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Apolodoro, *Epítome* 7.4

NOTAS:

Nomes propios: Κύκλωψ, Κύκλωπος ὁ: Cíclope. Μάρων, Μάρωνος ὁ: Marón (*nome do sacerdote tracio que lle dera o viño a Odiseo*). Πολύφημος, -ου ὁ: Polifemo. Ποσειδῶν, ῶνος: Poseidón (*sobreenténdese ὁ υἱός*). Θεώση, -ης ἡ: Toosa (*nome dunha ninfa mariña*).

καταλιπὼν: de καταλείπω.

προσπελάζει: *o suxeito é Odiseo*.

ἀποβάς: *part. aor. act. nom. sg. m. de ἀπο-βαίνω*.

δοθέντα: *part. aor. pas. ac. sg. m. de δίδωμι.*

25. Os pretendentes de Penélope e o engano da mortalla

οὔτοι πορευόμενοι εἰς τὰ βασίλεια δαπανῶντες τὰς Ὀδυσσέως ἀγέλας εὐωχοῦντο. Πηνελόπη δὲ ἀναγκαζομένη τὸν γάμον ὑπέσχετο ὅτε τὸ ἐντάφιον Λαέρτη πέρας ἔξει, καὶ τοῦτο ὕφηνεν ἐπὶ ἔτη τρία, μεθ' ἡμέραν μὲν ὑφαίνουσα, νύκτωρ δὲ ἀναλύουσα. τοῦτον τὸν τρόπον ἐξηπατῶντο οἱ μνηστῆρες ὑπὸ τῆς Πηνελόπης μέχρις ὅτε ἐφωράθη.

Apolodoro, *Επίτομη* 7. 31

NOTAS:

Nomes próprios Ὀδυσσεύς, -έως ὁ: Odiseo. Πηνελόπη, -ης ἡ: Penélope. Λαέρτης, -ου ὁ: Laertes (*pai de Odiseo*).

οὔτοι: *fai referencia aos pretendentes.*

τὰ βασίλεια: o palacio real.

ὑπέσχετο: *de ὑπ-ισχνέομαι.*

ὕφηνεν: *aor. de ὑφ-αίνω.*

ἐξηπατῶντο: *significado pasivo.*